

Angleška letala prelete vsako noč 3000 kilometrov

Stalna patrolna služba angleških letal nad Helgolanskim zalivom — Nemci napadajo ladje, ki oskrbujejo svetilnike

London, 13. jan. s. (Reuter) Ob priliku izvidniških poletov v noči od četrtega na petek so angleška izvidniška letala preleteala mesta Hamburg, Bremen, Frankfurt, kar kateri tudi ruhrska okrožje Angleška letala so zbraja več važnih podatkov.

Iste noči so vršila angleška letala zopet patrolno službo nad nemškimi hidroplanskimi oporišči v Helgolanskem zalivu.

Nad otokom Syltom so opazili angleški bombniki signalne luči, ki kažejo nemškim letalom pot v oporišče. Angleška letala so vrgla šest bomb, nakar so luči takoj ugasile.

Nemško protiletalsko topništvo je stopilo takoj v akcijo in tudi žaromet je pričeli iskat angleška letala. Neki žaromet je sicer ujet neko angleško letalo, toda nobeno letalo ni bilo zadeato. Vsa se se nepoškodovana vrnila v svoja oporišča.

V angleških vojaških krogih mislijo, da je s stalnimi patrolnimi poleti angleških

letal nad Helgolanskim zalivom onemogočeno delovanje nemških letal, ki so ravno iz teh oporišč prihajala poslagat mine na angleško obalo. Angleška letala opravljajo pri teh svojih poletih zelo težavno službo, saj morajo vsaka noč preleteti tja in nazaj okrog 3000 km, skoraj enako razdaljo, kakor kod Anglije do Nove Fundlandije.

London, 13. jan. s. (Reuter) Neka angleška ladja, ki oskrbuje svetilnike, je sinoč po radiju javila, da so jo napadli nemški bombniki. Prosila je za pomoč. Ni še znano, kaj se je z ladjo zgodilo. Z obale so opazili, kako so nemška letala napadala neko trgovinsko ladjo, ki je odgovarjala s protiletalskimi topovi.

Pri napadnih nemških letal v četrtek so bile potopljene skupno tri angleške ladje in sicer parnika Keynes (1700 ton) in Pitwina (600 ton) ter neka ribiška ladja.

Nemška letala v Turčiji

V Berlinu pričakujejo, da napravi Turčija konec protinemški propagandi v tisku

Berlin, 13. jan. AA. »Berliner Börsen Zeitung« se bavi s pisanjem carigradskega lista »Tan«, ki je poročal o nemški pomoči žrtvam potresa v Turčiji.

»Tan« je naglasil, da morajo Turki kazati hvaljenost za to gesto, dasi služi propagandi. Nemška letala so pod zastavo Rdečega krsta prispevala na pomoč z raznim medicamentom in drugimi sredstvi. Z bolesti mislimo ob tej priliki na razliko, pravi »Tan«, ki obstaja med letali Rdečega kriza in letali klijukaste krize, ki so bombardirala poljska mesta. Nemčija naj bi

Nemški odgovor na „francoske mirovne pogoje“

Berlinski list zatrjuje, da zavezniki ne bodo razdrobili Nemčijo, dokler ne razdrobijo nemške vojske

Berlin, 13. jan. AA. (D.N.B.) »Berliner Börsen Zeitung« komentira v današnjem uvodniku članek, ki ga je objavila pariška »Revue de deux Mondes«. Ta revija postavlja sledete mirovne pogoje Nemčiji: Ni premirja pred zasedbo Berlina. Nobenih pogajanj, preden ne izgine nacionalni socialistizem, in preden ne bodo izstrebljeni njegovi voditelji živi in mrtvi. Ni miru, preden se Poljski ne prilikuje zapadna Pruska, ki naj na Nemci izpraznijo. Ni miru, preden se ne ustavovi posebna pokrajina med Švicrom in Severnim morjem pod angleško-francosko upravo. Ni miru, preden ne Nemčija razdeljena na posebne države, ki bi vsaka zase sklepala o miru.

»Berliner Börsen Zeitung« pravi med

Pred delom Karle Bulovčeve Najbrž bodo tudi po tej razstavi „duhovi deljeni“

Ljubljana, 13. januarja Glede vrednotenja del Karle Bulovčeve, ki razstavlja v Jakopičevem paviljonu bodo verjetno tudi po tej razstavi „duhovi deljeni“. Vrednotenje v tem primeru je pač odvisno od stališča tistega, ki vrednoti, od ustvarjalne sposobnosti samega recenzenta pri čemer bo odločalo to, ali se mu bo posredno napraviti sintezo vseh kvalitet, ki jih lahko doživi vprsto del Karle Bulovčeve.

Za esteta-psihologa bo najbliže spoznanje, da portreti Karle Bulovčeve z nenavadno sugestivnostjo izražajo značaj portretiranca. Njen »Avtoportret« kaže skrajno, skoraj cinično odkritost. V risbah iz zagrebske dobe, ki so skoraj vse last gospa Sevejeve, opazimo že idealistično noto. Tu zasutimo vzpon, ki prevladuje v veliki kompoziciji »Dekle s papagom«, ki po svoji zamisli in izvedbi nekako zaključuje umetniško pot Karle Bulovčeve do l. 1931.

V skici za Cankarjev spomenik opazimo isto razvihranost, isti impulz v isto silovito inspiracijo. Za razvoj umetnice v nadaljnjih sedmih letih so značilni »Portret Iva Seveja«, portret »Petrček« in »Virtuoze« nato pa »Dama s cigareto«, »Dekle z magoličnimi ter troje portretov iz l. 1937, to so »Milan Skrbinšek«, »Gelč Jontec« in

Ob 10 letnici Sokola Ljubljana-Zg. Šiška Jubilejno leto se prične z občnim zborom v nedeljo 21. t. m.

Ljubljana, 13. januarja Po vojni je pricelo z dosejovanjem in zdajem novih naselij rasti tudi prebivalstvo Zgornje Šiške, rojstnega kraja prevega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Samo Zgornja Šiška je že sama bila skozi desetletje napredna občina, pa ni čudo, da se je prej večkrat pojavljala želja po ustavotvrti Sokola, saj so mnogi občani bili člani Sokola v Šiški ali v St. Vidu. Toda šele leta 1928 je skupina doseljenih Sokolov pridelala skupno z nekaterimi domačimi resnje, in stvarne razmisljati o možnosti ustavotvrti Sokola, ki je zlasti vsele dograditve nove sole imel možnost zbrati v svojih vrstah lepo številno mladino. Leta 1930 je končno prišlo do prvega sestanka na pobudo bratov Poharča, Kocha, Črva in Plančeka. Na sestanku v dvorani Nar. prosvet. društva Vodnika je bil izbran pripravnih odbor, ki ga je vodil br. Poharc, pozneje prvi društveni načelnik. Teko je izbrani pripravnih odbor pridel v telovadbo, najprej na Čarmavnom dvorišču, pa tudi s pridobivanjem članov. Novembra 1930 pa je bil ustavotvrti občni zbor, na katerem je prevzela vodstvo novega društva, ki je pridelo golih

rokova nova od župe imenovana uprava z br. Črrom kot starostom na čelu. Za podstarost je bil izbran br. Koch, za prviga načelnika br. Poharc, za nadaljnico pa s. Černetova. Poznimi so se telovadni oddelki, ki so kmalu bili števni, presešli v šolo, kjer je društvo sele pricelo z rednim in res uspešnim delom, kar je pokazal prvi društveni javni nastop v začetku julija 1931, ki je na njem nastopilo okrog 140 telovadcev vseh iz vrst domačega društva brez tuje pomoči.

Tekza in ne ravno vedno s cvetkami

postlana je bila pot mladega društva v življenje in bilo bi odveč navajati vse tebole, pa tudi uspehe izraza devetih let, toda

ugotoviti smemo, da je sokolsko seme pada na rodovitna tla, da so bratje, ki so

so vodili društvo skozi ta leta, storili vse,

da društvo omogodijo obstanek in napredok. In delo je rodilo uspehe. V devetih letih svojega obstoja si društvo ni le načivilo skoraj vsega potrebnega telovadnega orodja, temveč si je ustavotvrti lepo uspevajoča knjižnico lutkovni oder, kupilo stavbice, kjer si je uredilo lepo in prostorno letno telovadiste in končno je lani otvorilo tudi svoj lastni dom.

Ko je tako društvena uprava ustvarila vse pogoje za res uspešno delo, lahko mirne vesti stopa v jubilejno leto z namero, da letos razvije društvo ob svoji desetletnic. tudi svoj članski prapor, da dobri tako tudi naš Sokol, ki je najmlajši med ljubljanskimi edinicami, svoj simbol, ki ga edini se ni imel. Tudi v sedanjem društvenem upravi so po večini bratje, ki so stali ob zibelki našega mladega in kreko se razvijajočega Sokola, zato pa so jamstvo za nadaljnje uspešno delo. Že občinim zborom, ki bo v nedeljo 21. t. m. dopoldne v Školskem domu — pridne naše jubilejno leto tekotem katerega bomo imeli več prireditve — med drugimi: jubilejno telovadino akademijo, predstavo na prostem, javni nastop z razvijetim praporom, tombolo in jezeni društveno razstavo. Že danes opozarja vso narodno javnost na ta za nas pomembni jubilej s prisojico, da se odzove našemu povabilu k jubilejnim prireditvam in ta na način počpre naša stremljenja. Zdravo!

Dr. Oton Papež

Ljubljana, 13. jan.

Izbubili smo moža, kakršni so med nami zelo redki; bil je mož v pravem pomenu besede — po svojem značaju in delu. V naši kulturni zgodovini bo njegovo ime zapisano vedno kot ime organizatorja slovenskega sodstva v samostojni državi in kot odlčnega pravnika.

Dr. Oton Papež je umrl v starosti 72 let. Vse njegovo življenje je bilo bogato, izpolnjeno s plodovitim delom. Največje zasluge si je pa pridobil kot prvi predsednik ljubljanskega deželnega sodišča v Jugoslaviji. Bili smo ščeni, da je na to važno mesto prifelj prav na kot izredno sposoben jurist in vedno odločen narodnjak. Svojega nacionalnega prepričanja ni skrival že v Avstriji in se je odločno zavzemal za slovenske pravice že, ko je bil marsikdo drugi zvest sluga Avstrije. Zato je pa bil tudi največji nasprotnik tistih, ki so bili zastopniki nemščine na našem sodišču. Ob vsaki priliki se je zavzemal odločno za slovenske interese in ni nikdar klonil pred nasprotniki.

Kot predsednik deželnega sodišča si je priboril največje zasluge kot organizator slovenskega sodstva po prevratu. Tudi v tem pogledu so se izkazale njegove odlične sposobnosti.

Tudi naša pravna znanost je mnogo izgubila s smrtno dr. Papeža. Že v Avstriji je dr. Papež slovel med juristi kot odličen civilist.

S svojim plemenitim in odločnim značajem si je pridobil mnogo zvestih priateljev. Bil je zelo dober šef svojemu uradništvu, ki ga je izredno cenilo in spoštoval ter občivalovalo, ko je l. 1925 zapustil svoje mesto na sodišču.

Fosvetil se je avokaturi. Sodeloval je z dr. Kobalem do konca leta 1933.

Za njim žaljenje globoko porti plescev in številnih priateljev ter znanci in zlasti njegovi svojci. Rodili so se mu štiri otroci, ki jih je vse vzgojil značajne kakršen je bil sam. Prvi sin je kapitan frechte, drugi pa podpravnatelj podjetja »Jugoslovenski tovarne gumijev v Kranju«. Ena hčer je poročena z magistrjem farmacie v Ormožu, druga pa z dr. Lilekom.

V ponedeljek ob 9. bo v francoskega cerkvi maša zadušnica za blagim pokonnikom, pogreb bo pa jutri ob 15. izpred mrtvita na Vidovdanski cesti.

Pokojniku bo ohranjen žaren spomin. — Svojemu naše iskreno sožalje!

Š filmskega platna

Kino Matica: V vrtincu strasti. Snov tega poljskega filma je romantična za mariskatrega ljubitelja filmov, ki ga vzgaja moderni ameriški in francoski filmi, celo preveč romantična in tudi nesodobna. Scenarij je narejen po noveli Helene Miniszek. Take storie smo čitali pred desetletji v ljudskih romanih, ki jih literarna kritika ni mogla uvrstiti med umetnine. Lep knez se zaljubi v lepo varovanko brutalnega skrbnika, ki je sam zaljubljen v dekle ter postane zaradi tega zločinec. Najamna morilka, ki na lovu ustreži knezu, preden se polasti tudi dekleta, pa pridejo otročki in ga odvedejo zapor. V filmu je polno razburljivih in ganljivih prizorov. Glede režije je reči da v zasnovi ni slab. Nekateri prizori so mojstrski, oblikovani dovršeno v svojevrstno s številnimi naravnost genialnimi detajli. Posebno noto dajejo filmu krasni posnetki v prirodi. Ako bi režiser film otrebil in očistil, bi bilo režiserovo delo v vsakem pogledu na višini. V mislih imamo predvsem tempo režije, ki je v več prizorih razvečen. Glede igre pa je film vsekazi na zavidljivi višini, glavni igralci ustvarijo odlične psihološko dogmatne pleske.

Razstavljenih pa je že cela vrsta portretov v manjšem formatu, ki so kljub temu dobra dela, in imajo vse monumentalnost za osnovno. Težina po monumentalnosti je temeljna karakterna poteza umetniške osebnosti Karle Bulovčeve in zaradi tega ji posebno uspešno portreti, pri katerih ji je predmet sam olajša monumentalno oblikovanje. Glede tega je jasna priča portret Škofa dr. Rožman.

Razgibanost in krčevito obvladovanje inspiracijske silovitosti dela umetničke načinjev teži pri oblikovanju v plastiki, nemara se je umetnička posvetila risbam zaradi tega, da nista noveje plastike že kažejo tisto umirojenost in statičnost, ki je osnova slehene dobre plastike. V tem pogledu je najbolj značilen portret Škofa dr. Rožman.

Razgibanost in krčevito obvladovanje inspiracijske silovitosti dela umetničke načinjev teži pri oblikovanju v plastiki, nemara se je umetnička posvetila risbam zaradi tega, da nista noveje plastike že kažejo tisto umirojenost in statičnost, ki je osnova slehene dobre plastike. V tem pogledu je najbolj značilen portret Škofa dr. Rožman.

Težka in ne ravno vedno s cvetkami

postlana je bila pot mladega društva v življenje in bilo bi odveč navajati vse tebole, pa tudi uspehe izraza devetih let, toda

ugotoviti smemo, da je sokolsko seme pada na rodovitna tla, da so bratje, ki so

so vodili društvo skozi ta leta, storili vse,

da društvo omogodijo obstanek in napredok. In delo je rodilo uspehe. V devetih letih svojega obstoja si društvo ni le načivilo skoraj vsega potrebnega telovadnega

orodja, temveč si je ustavotvrti lepo uspevajoča knjižnica lutkovni oder, kupilo stavbice, kjer si je uredilo lepo in prostorno letno telovadiste in končno je lani

otvorilo tudi svoj lastni dom.

Težka in ne ravno vedno s cvetkami

postlana je bila pot mladega društva v življenje in bilo bi odveč navajati vse tebole, pa tudi uspehe izraza devetih let, toda

ugotoviti smemo, da je sokolsko seme pada na rodovitna tla, da so bratje, ki so

so vodili društvo skozi ta leta, storili vse,

da društvo omogodijo obstanek in napredok. In delo je rodilo uspehe. V devetih letih svojega obstoja si društvo ni le načivilo skoraj vsega potrebnega telovadnega

orodja, temveč si je ustavotvrti lepo uspevajoča knjižnica lutkovni oder, kupilo stavbice, kjer si je uredilo lepo in prostorno letno telovadiste in končno je lani

otvorilo tudi svoj lastni dom.

Težka in ne ravno vedno s cvetkami

postlana je bila pot mladega društva v življenje in bilo bi odveč navajati vse tebole, pa tudi uspehe izraza devetih let, toda

ugotoviti smemo, da je sokolsko seme pada na rodovitna tla, da so bratje, ki so

so vodili društvo skozi ta leta, storili vse,

da društvo omogodijo obstanek in napredok. In delo je rodilo uspehe. V devetih letih svojega obstoja si društvo ni le načivilo skoraj vsega potrebnega telovadnega

Da bi se obnovil avtomobilski promet

v Sloveniji, pojdejo jutri zastopniki organizacij v Beograd

Ljubljana, 13. januarja
Pred tedni smo poročali o sestanku gospodarskih organizacij, sklicanem pod okriljem Avtomobilskega kluba v Ljubljani; na tem sestanku so zastopniki organizacij in ustanov iskali rešitev, kako bi bilo treba odpraviti vsemu gospodarstvu in državi škodljivo omejitve porabe tekočih goriv. Vsí so soglašali, da je naredba, izdana 18. decembra, zelo škodljiva in da so z njo dosegli česar nedvomno niso nameravali. Na sestanku je bila sprejeta resolucija, ki smo jo objavili. Razen tega pa je bil sestavljen izmed prisotnih zastopnikov akcijski odbor z nalogo, da posreduje na pristojnih mestih, naj bi razveljavlji škodljivo naredbo. Določeno je bilo predvsem, naj akcijski odbor izdela še več resolucij za posamezna pristojna mesta, tako da naslove posebno resolucijo na bana, drugačno na vojnega ministra — ter v nji razlože, kako je omejitev avtomobilskega prometa škodljiva za narodno obrambo — na finančnega ministra, da ga opozore, kakšno skodo trpi država zaradi omejitev motornega prometa, in na ministra za socialno politiko, ki mora biti tudi poučen, da bo zelo narasla nezaposlenost med šoferji, mehanički trgovski potniki, pomenički itd.

Predsednik odbora je I. Šabec kot zastopnik Avtomobilskega kluba. Člani odbora so: D. Gorup, zastopnik Zveze industrijev, dr. J. Koče, zastopnik Zbornice za TOV, V. Laznik, zastopnik prodajalcev bencina na državo, A. Lovše, zastopnik trgovcev z motornimi vozili, Krek, zastopnik trgovskih potnikov, dr. Žižek, zastopnik Zveze z tujiski prmet. A. Guštin, zastopnik Zveze tržaščega avtoprevoznikov in J. Birinška, tajnik Avtomobilskega kluba.

Odbor se je takoj lotil marljivo dela in je imel doslej dve seji. Sestavljen je spomenično naslovljeno na bana in mu je pred dnevi korporativno izročil. Akcijski odbor odpotuje jutri zvečer korporativno v Beograd. Njegovi člani se bodo oglašli v vseh

pristojnih ministrstvih, da bi dosegli posamezno omejitev motornega prometa, če že brez nje ne gre.

Ugotovitve v spomenici, naslovljeni na bana, jasno kažejo, kako silno škodljiva je omejitev prometa po naredbi iz 18. decembra:

V Sloveniji je nad četrtnino motornih vozil v državi, čeprav teritorij dravske banovine obsegajo samo tri načinjeno državnega ozemlja. Po naredbi je promet z motornimi vozili v medkrajevnem prometu prepovedan do 15 km od železniške proge, kar pomeni praktično skoraj popolno ustavitev avtomobilskega prometa, saj je pri nas le malo krajev, ki bi ne bili ob železnicu ali, ki bi bili oddaljeni manj kakor 15 km od postaj. Da se je pri nas motorni promet razvil bolj kakor v drugih pokrajinih države klub tako gosti železniški mreži, je dokaz njege eksistenčne sposobnosti in potrebe za slovensko gospodarstvo.

Skupna vrednost motornih vozil brez avtobusov znača v Sloveniji 200 milijonov din; investicijska vrednost obratov, ki so odvisni od motornega prometa, znača okrog 38 milijonov din skupaj torej 238 milijonov. Za nakup 8.500.000 litrov bencina, kolikor ga približno porabi Slovenija na leto za motorni promet, bi moral država izdati le 9 milijonov din. To se pravi, da si mora Narodna banka nabaviti za 150.000 dolarjev deviz za nakup bencina. Pri tej porabi bencina pa država zaslubi na leto 52 milijonov din, in sicer na troščini okrog 30 milijonov, in na carini, davčinah in takših 22 milijonov. Država trpi torej mnogo večjo izgubo kakor ima koristi zaradi manjše porabe tekočih goriv.

Toda ta izguba je še mnogo večja, če upoštevamo tudi dohodek samega motornega prometa; promet pri trgovinah z motornimi vozili in potrebuščinami znača v Sloveniji na leto 65 milijonov din: z ustanovitvijo motornega prometa je pa ta znesek

izgubljen; pri mehaničnih delavnicah, garazah itd. znaša promet na leto 30 milijonov din; pri prodaji bencinske nafte, olja in pnevmatik 35 milijonov din, skupno torej 135 milijonov din. K temu je treba še pristeti 85 milijonov din izgubljenega prometa tovornih avtomobilov.

Plače osebja, zaposlenega v zvezi z motornim prometom, znača na leto 27 milijonov din. Zaposlenih je 1155 uslužbenecov pri 219 podjetjih; prizadetih je okrog 800 šoferjev, 150 trgovskih potnikov in 200 avtomobilskih prevoznikov. Neposredno prizadetih je torej 2.300 ljudi. Z družinami zdaj brez zasluka.

Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da so vred je prizadetih nad 6000 ljudi, ki so že mnogi revnejši ljudje še dolžni za motorna vozila nad 30 milijonov din; pri sedanjih razmerah ni nobenega izgleda na izboljšanje, zato ne bodo mogli plačati zapadnih obrokov in bodo izgubili še to, kar so si z velikim trudom prisluzili.

Ce upoštevamo vse tiste, ki so posredno ali neposredno prizadeti v obrti in trgovini v Sloveniji zaradi ustanovitve motornega prometa, sprevidimo, da je naredba prizadela 60.000 ljudi. Ti ljudje bodo ostali brez zasluka in bodo v veliki meri odvisni od javnih podpor.

Niso prizadeti le trgovci z motornimi vozili s približno 300 uslužbenic, temveč tudi specjalne mehanične delavnice, avtoličarji, avtotapetniki, mehanički, podjetja za izdelovanje karoserij, prevozniki, galvaniziranci, prodajalci bencina, šoferji ter sploh vsa industrijska in obrtna podjetja, ki so popolnoma odvisna od prometa z motornimi vozili.

To je le neposredna škoda, ki jo trpi naše gospodarstvo zaradi omejitev prometa z motornimi vozili, ni pa upoštevana še škoda, ki jo bo Slovenija trpela zaradi zmanjšanja tujškega prometa — Vse to zgolj zaradi tistih 150.000 dolarjev deviz!

vlaki iz Zagreba niso prispevali. Iz Šibenika tudi ne vozijo vlaki. Parvij »Ljubljana«, ki bi bil moral prispeti iz Sušaka, včeraj zjutraj je izostal. V severni Dalmaciji prizaduje ljudem hrane. V Splitu je dvajalo v četrtek v včeraj silno neurje s snežnim metežem. Skoraj ves pomorski promet je ustavljen. V Splitu je zapadlo do 25 cm snega, ki pa je začel kmalu kopneti, tako da so imeli po mestu že v četrtki zvečer brozgo. Avtobusni promet z Bosno je tudi zastal. V Splitu pa hajajo le redki parniki. Nekaj časa je bila prekinjena tudi telefonska zveza z Zagrebom. Včeraj je v Splitu ves dan snežilo in električna centrala je prenehala obratovati, da je ostalo mesto snoči v temi.

Pri Beogradu hodiči ljudje peš čez Savo. Led je dovolj močan, da se ne udira pod njimi. Vzdrži celo večje tovore. O izredno hudi zimi prihajajo počilači tudi iz Južne Srbije, kjer so v velikimi zameti zatrpane vse glavne železniške proge. V četrtek je bilo Skoplje odrezano od drugih krajev. Vlaki iz Niša so mogli voziti le po zaslugi neumornih železničarjev in vojakov, ki so čistili progo. Proga preko Kosova je zatrpana s snegom. Avtobusni promet na cesti Skopje-Tetovo-Gost var-Ohrid se vedno počiva. V najnjužnejših delih države okrog Gjevgjelije pritska strupen mraz. Na planini Kožuhu je zapadlo nad en meter snega in še vedno sneži. Mednarodni avtobusni Parz-Atene je prispev v Gjevgjelije še v četrtek popoldne okrog 14. namesto v sredo zvečer ob 20. Tudi drugi vlaki vozijo z velikimi zamudami.

Na Cetinju je zapadlo 1.50 m snega. Vse prometne zvezze s Kotorom so pretrgane, ponokod je zapadlo snega celo 2 m. V Rogatu je zapadlo tudi poldrug meter snega. Vse ceste in pota so tako zatrpane s snegom, da je kraj skoraj povsem odrezan od sveta. Knjaževac je blizu dva dni odrezan od drugih krajev. Vlaki so ticali v snegu celih 24 ur.

Ko citamo ta poročila in ko tudi sami občutimo struper mraz, se slisi tembolj čudno da pa jude v Argentini umirajo od vročine. V Južni Ameriki in Buenos Airesu jih je umrlo od vročine 15.500 sojih pa morali prepeljati v bolnič. Po vsej Argentini, zlasti okrog Buenos Airesa pritska silna vročina, kakršne že 30 °C temno.

Zasedba planinskih postojank

Ljubljana, 13. januarja
Ob praznikih in v dnevih pred njimi so razne osebe razsirjale nerescenje vesti, da so planinski domovi zasedeni do zadnjega koticu in da ni mogoče dobiti prenočišča. Te vesti so bile izmišljene in so skodovale tujško prometu na Gorenjskem Netočno informirane osebe naj v bodoče pazijo, da ne bodo širile lažnih vesti. Tujškoprometne zvezze in Slovensko planinsko društvo dajejo vedno točne informacije ter se naj vsi oni, ki misljijo da ne bodo dobili prostora v planinskih postojankah predhodno informirajo v pisarni SPD, koliko ležišč je nezasedenih, da ne bodo nerescene vesti odganjale onih turistov, ki so namenjeni v planinske postojanke. Slovensko planinsko društvo bo za svoje planinske postojanke dnevno objavljalo v svojih omaricah na Tyrševe cesti in v prehodu nebottičnika, koliko postelj v sobah in koliko prostorov na skupnem ležišču je nezasedenih v posameznih planinskih postojankah.

Trenutno je zasedba sledenca: v »Zlatorogu« je na razpolago 40 postelj v 20 kurjenih sobah, v Domu na Komni je na razpolago 60 postelj v sobah z dvema in štirimi posteljami ter skupno ležišče, v Erjavčevi koči na Vršiču, ki je oskrbovan ob sobotah in nedeljah, je na razpolago 15 ležišč v kurjenih sobah, v Domu na Krvavcu je trenutno na razpolago 6 postelj v treh sobah in 20 prostorov na skupnem ležišču, v koči na Veliki Planini je na razpolago 30 ležišč v dveh kurjenih spalnicah. Ni tedaj bozajn, da bodo snemali led na dobro prostoro.

Planinace smučarje prosi Slovensko planinsko društvo, da se obrnejo v vsakem primeru na državno pisarno in po informacije o zasedbi postojank in naj neverjamajo nerescenji vestem o prenapolnjenosti planinskih postojank.

SPORT

Ilorija nas snoči ni zadovoljila

BKE (Budimpešta) : Ilorija 11 : 2 (3 : 1, 4 : 0, 4 : 1)

Ljubljana, 13. jan.

Na povratku iz Milana, kjer so igrali z italijansko državno reprezentanco, proti kateri so izgubili s 5:1, so se madžarsi tekmovalci ustavili v Ljubljani in se tretjič pomerili z Ilorijo. Prvi dve tekmi sta bili za pravoslavne božične praznike odigrane v Beogradu in je obe Ilorija izgubila v razmerju 8:1 in 3:1. Dobri rezultati drugega dne napram renomiranemu nasprotniku je dal rahlo upanje, da bodo morda Iloriani na domačih tleh napram Madžaram še boljše odrezali. Toda optimisti so bili v svojih računih varani, kajti budimpešterski prvak BKE je dal včeraj Iloriji še temeljitejo lekcijo, kajti odpravil jo je kar z 11:2.

BKE: Dobak — Hruš, Gostony — dr. Margo, dr. Mikloš, Farkaš (Minder, Endrey).

Ilorija: Rihar — Kačič, Žitnik — Gregorič, Pavletič, Gogola (Kroupa, Aljančić, Morbacher).

Madžari so bili nedvomno najmočnejše močvo, ki smo jih doslej videli v Ljubljani. Ilorijo so prekašali za cel razred ne samo v tehničnem pogledu, temveč tudi po načinu taktike in igre. Vsi igralci brez izjeme so izvrstni darsali, nagli, okretni, izredno prevdarni in imajo dober pregled igre. Znašli so se neglo v vsaki situaciji in zlasti z bliskovito hitrostjo izkoristili nasprotnike napake. Vsaka njihova akcija je bila premišljena, a podajanje ploske je bilo naravnost vzorno, da je šlo včasih kakor po »znamki«. Duša močva in sponila sila je bila srednji napadalec dr. Mikloš, ki je sam večkrat potresel ilorijansko mrežo. Ce je on vodil »bandy« je bila običajno ilorijanska obramba brez moči. Z luhom je preigraval tri do štiri skupine, izvabil še vratarja iz golata pa ležerni plasiral v mrežo. Prav nič ni za njim zaostal dr. Margo, a obramba je prenehnila in skoraj v kali zadržala vsak prorod Ilorijanov.

Ilorija nas včeraj ni zadovoljila. Ne mora zaradi visokega poraza, temveč zaradi

slabe igre. Razen Žitnika je odpovedala skoraj vse močvo, vse so igrali nekak brez glavo, zmedeno, brez vsake taktike in smisla, brez slehernega pregleda igre. Grešili so zlasti taktično, a na drugi strani je opaziti, da primanjkuje našim hokejistom večja okretnost in drsalna spremnost. Vsi so bili nekak oglati in leseni ter neokretni. Res je sicer, da jim ni šlo v račun povečano darsališče. Vse kaže, da se bo moral Ilorija na domačih tleh napram Madžaram še boljše odrezali. Toda optimisti so bili v svojih računih varani, kajti budimpešterski prvak BKE je dal včeraj Iloriji še temeljitejo lekcijo, kajti odpravil jo je kar z 11:2.

V prvih tretjinah je Ilorija razmeroma še držala odprto igro. Za uvodno presenečenje je poskrbel Žitnik, ki je že v prvih sekundah preigral dva nasprotnika in neurbanljivo plasiral. Toda starci pregorov, da prvi dobiček ne gre v mošnjiček, se je uveljavil tudi to pot, kajti Madžari so kmalu izenačili in nato dosegli še dva gole. V drugi tretjinah pa je Ilorija igrala precej podrobeno vlogo, saj so Madžari skoraj stisnili v njen prostor. Rezultat je tudi temu odgovarjal, kajti BKE je zabil štiri gole. V zadnji tretjinah se je Ilorija nekoliko popravila in je držala odprto igro. Madžari so dali še štiri gole, Ilorija pa v zadnjih polovicih tretje, tretjine po Gregorčiču, Pavletiču, Gogolu (Kroupa, Aljančić, Morbacher).

Madžari so bili nedvomno najmočnejše močvo, ki smo jih doslej videli v Ljubljani. Ilorijo so prekašali za cel razred ne samo v tehničnem pogledu, temveč tudi po načinu taktike in igre. Vsi igralci brez izjeme so izvrstni darsali, nagli, okretni, izredno prevdarni in imajo dober pregled igre. Znašli so se neglo v vsaki situaciji in zlasti z bliskovito hitrostjo izkoristili nasprotnike napake. Vsaka njihova akcija je bila premišljena, a podajanje ploske je bilo naravnost vzorno, da je šlo včasih kakor po »znamki«. Duša močva in sponila sila je bila srednji napadalec dr. Mikloš, ki je sam večkrat potresel ilorijansko mrežo. Ce je on vodil »bandy« je bila običajno ilorijanska obramba brez moči. Z luhom je preigraval tri do štiri skupine, izvabil še vratarja iz golata pa ležerni plasiral v mrežo. Prav nič ni za njim zaostal dr. Margo, a obramba je prenehnila in skoraj v kali zadržala vsak prorod Ilorijanov.

Ilorija nas včeraj ni zadovoljila. Ne mora zaradi visokega poraza, temveč zaradi

Tekme, na katerih nastopi 626 tekmovalcev in tekmovalk

Največje letosnje zimsko sportne tekme bodo danes in jutri na Jesenicah in Črnem vrhu

Jesenice, 13. januarja

Danes in jutri se bodo na Jesenicah in na Črnem vrhu nad Jesenicami vršile II. sportne igre KID, ki bodo po številu in sposobnosti tekmovalcev, po obsegu in vznoru organizacij sodeč, največja letosnja zimsko-sportna prireditev v naši državi. Za tekme se prijavili najboljši jugoslovni železničarji, ki so sami, odnosno njihovi oceti zaposleni v železarnah KID na Jesenicah na Javorniku.

Tekme se bodo vršile pod pokroviteljstvom upravnega sveta KID. Tehnično vodstvo vseh tekmovalcev ima v rokah znani sportniki in tehnični uradnik KID, g. Cerar Drago, kateremu stope ob strani izkušeni sportni delavci.

Ministrstvo za telesno vzgojo naroda bo zastopal šef kabineta g. Drago Ulag, vojški g. major Milivojanović iz Mojsirjanje, jednisko mestno občino župan g. Markež Valent, navzoč pa bodo tudi zastopniki JZSS in GZSP.

K tekmanom se je prijavilo 626 tekmovalcev in tekmovalk, in sicer za tek na 18 km 27. na 4 km 58. za izmenseski tek 4x4 km 32 tekmovalcev, za veleslalom na 3 km 37, za veleslalom na 1 km 142 tekmovalcev, slalom na 500 m 97 tekmovalcev in za skoke 44 tekmovalcev. Za sankhaške tekme je bilo 189 tekmovalcev in tekmovalk.

Borba za prva mesta bo izredno huda, saj bodo nastopili tudi vsi olimpični in internacionaci, ki so zaposleni pri KID.

Drevi na ples Jadranske straže

Naše gospodarstvo lani

Ljubljana, 13. januarja

Po napovedih nekaterih strokovnjakov bi morala lani nastopiti zoper gospodarska kriza. Toda svetovno gospodarstvo se je nenadno začelo razvijati povsem drugače zaradi mednarodnih zapletanj. Tuči naše domače gospodarstvo je bilo pod močnimi vplivi mednarodnih dogodkov. Ne moremo pa reči, da so mednarodne politične razmere vplivale zgolj negativno na naše gospodarstvo, vsaj ne do jeseni nepos edno. Oceniti je pa treba vse momente napraviti analizo vseh važnejših strok gospodarske delavnosti, če hocemo stvarno presoditi ali je skupna bilanca zadovoljiva ali ne. Vsi podatki pa se niso zbrani. Narodna banka še ni objavila številko o gospodarskem razvoju decembra. Vendram decembra ni prišlo vedno nobenih značiljevih sprememb, ki bi spremeno splošno sliko.

Jesen se je industrijska delavnost počela v mnogih državah, čim je bilo jasno, da je vojna neizbežna, ter je vojna industrija začela delat s polno paro. To pa ne velja za mnoge neutrane države, kjer je industrijska delavnost jeseni začela celo znatno nazadovati, kakor n. pr. v naši državi. Nazadovanje industrijske delavnosti je v zvezi s težko nabavo surovin. Vendram na nastopljujočem zastopu vseh strok. Ena zelo pomembnih strok, morda vrednost stavbnih del nekoliko presega vrednost del v prejšnjem letu.

Velike spremembe v mednarodnem gospodarstvu jeseni se najlepše kažejo v zunanjih trgovinah. Računajo sicer, da je bila naša zunanja trgovina lani nekoliko aktivna. To s moramo razlagati samo s tem, da je bil lani povečan izvoz blaga po vrednosti, med tem ko smo v splošnem izvajali nekoliko manj kakor predloškim. Vrednost našega izvoza lani bo znašala okrog 5000 do 5100 milijonov d., med tem ko je predloškim 5047,4 milijona din. To se pravi, da ne bo nobene bistvene razlike. Vsekakor pa bi bila vrednost našega izvoza znatno večja, če bi ne bila zaustavljen izvoz nekaterih rudarskih produktov. Upoštevati moramo tudi, da je bila lani slabša letna koruze; sicer izvajamo koruze zelo mnogo.

Na prvi pogled bi se zdelo, da smo lahko zadovoljni, ker je bil zaradi vojne onemogočen tudi uvoz v našo državo ter da zaradi tega ni pasivna zunanja trgovina. Toda omenili smo že, kako so bile prizadete nekateri industrijske stroke zaradi pomanjkanja surovin; v tem prebiti novembra nis prav zaradi tega, da ne smo večno veselji. Zmanjšana delavnost zaradi pomanjkanja surovin je zelo škodljiva, poništiti pa moramo tudi, da se blago tem bolj draži, čim bolj otežkocena je produkcija itd. Uvoz je bil predloškim večji kakor letos, če se oziramo samo na vrednost uvoženega blaga. Lani smo uvozili v vrednosti 4.700 milijonov do 4.800 din blaga, predloškim pa za 4975,3 milijona din.

Zadnje mesece je naša država sklenila celo vrsto trgovinskih pogodb: oktobra z Nemčijo, Grčijo in Italijo, decembra z Rumunijo in Francijo, začela so se pa tudi že pogajanje z Anglijo in Madžarsko. Vsi trgovini sporazumi bodo, upajmo, vplivali upodobno na našo zunanjino trgovino. Nikakor pa ne smemo nikam pozabiti, da je v naši zunanjini trgovini Nemčija s predstavnikom na prvem mestu, saj znaš promet z njo 47 odst. naše zunanjine trgovine. To bo gotovo velikega pomena tudi v zunanjini trgovini naše države letos.

Samo po sebi se razume, da ni preveč vpliva lanska kmetijska delavnost; težko je sicer reči, ali bi se največja živila, n. pr. moka in krompir ne podražila. Če bi bila lanska letna prav tako dobra kakor predloška, vsekakor pa bi bila že zaradi tega otežkocen speckulacija v teži. Lani je bila zasejanja povisila pšenica.

Kako zelo je prizadeta stavbna stoka, smo že poročali ob koncu leta. Gledate na stavbno delavnost v vsej državi sezona sicer v splošnem nima slabša kakor predloškim, a jeseni je nastal nenaden zastop, da je bila sezona končana mnogo prej. Kakor bi zahtevalo vreme. V Sloveniji in zlasti v Ljubljani pa ne moremo govoriti o napredku, kakor se lahko pojavlja v nekaterih drugih pokrajnah, in čeprav

morda vrednost stavbnih del nekoliko presega vrednost del v prejšnjem letu.

Velike spremembe v mednarodnem gospodarstvu jeseni se najlepše kažejo v zunanjih trgovinah. Računajo sicer, da je bila naša zunanja trgovina lani nekoliko aktivna. To s moramo razlagati samo s tem, da je bil lani povečan izvoz blaga po vrednosti, med tem ko smo v splošnem izvajali nekoliko manj kakor predloškim. Vrednost našega izvoza lani bo znašala okrog 5000 do 5100 milijonov d., med tem ko je predloškim 5047,4 milijona din. To se pravi, da ne bo nobene bistvene razlike. Vsekakor pa bi bila vrednost našega izvoza znatno večja, če bi ne bila zaustavljen izvoz nekaterih rudarskih produktov. Upoštevati moramo tudi, da je bila lani slabša letna koruze; sicer izvajamo koruze zelo mnogo.

Na prvi pogled bi se zdelo, da smo lahko zadovoljni, ker je bil zaradi vojne onemogočen tudi uvoz v našo državo ter da zaradi tega ni pasivna zunanja trgovina. Toda omenili smo že, kako so bile prizadete nekateri industrijske stroke zaradi pomanjkanja surovin; v tem prebiti novembra nis prav zaradi tega, da ne smo večno veselji. Zmanjšana delavnost zaradi pomanjkanja surovin je zelo škodljiva, poništiti pa moramo tudi, da se blago tem bolj draži, čim bolj otežkocena je produkcija itd. Uvoz je bil predloškim večji kakor letos, če se oziramo samo na vrednost uvoženega blaga. Lani smo uvozili v vrednosti 4.700 milijonov do 4.800 din blaga, predloškim pa za 4975,3 milijona din.

Zadnje mesece je naša država sklenila celo vrsto trgovinskih pogodb: oktobra z Nemčijo, Grčijo in Italijo, decembra z Rumunijo in Francijo, začela so se pa tudi že pogajanje z Anglijo in Madžarsko. Vsi trgovini sporazumi bodo, upajmo, vplivali upodobno na našo zunanjino trgovino. Nikakor pa ne smemo nikam pozabiti, da je v naši zunanjini trgovini Nemčija s predstavnikom na prvem mestu, saj znaš promet z njo 47 odst. naše zunanjine trgovine. To bo gotovo velikega pomena tudi v zunanjini trgovini naše države letos.

Samo po sebi se razume, da ni preveč vpliva lanska kmetijska delavnost; težko je sicer reči, ali bi se največja živila, n. pr. moka in krompir ne podražila. Če bi bila lanska letna prav tako dobra kakor predloška, vsekakor pa bi bila že zaradi tega otežkocen speckulacija v teži. Lani je bila zasejanja povisila pšenica.

Kako zelo je prizadeta stavbna stoka, smo že poročali ob koncu leta. Gledate na stavbno delavnost v vsej državi sezona sicer v splošnem nima slabša kakor predloškim, a jeseni je nastal nenaden zastop, da je bila sezona končana mnogo prej. Kakor bi zahtevalo vreme. V Sloveniji in zlasti v Ljubljani pa ne moremo govoriti o napredku, kakor se lahko pojavlja v nekaterih drugih pokrajnah, in čeprav

in izgledi v novem letu

ce večja kakor predloškim, vendar je bilo znatno manj pridelka, in sicer priljubljen 6 odst. Koruze je pa bilo celo 22,3 odst. manj. Zelo dobra sadna letina ni mogla odtehati škode, zaradi manjšega pridelka žita in krompirja. Zaradi suše je marsikje tudi primanjkovalo krmne za govedo, kar je zelo škodljivo, ker je prireja slabša in ker izvajamo neoptiran žit.

Kakor v zunanjini trgovini se je posebno jasno pokazal vpliv mednarodnih zapletanj v prometu. To velja predvsem za rečni in pomorski promet. Zastop je velik v plavbah, v železniškem prometu pa mena ni bilo bistvenih sprememb.

Bilanca tujškega prometa lani za vse leto ne bo slabša kakor predloškim, a upoštevati moramo, da bi bil napredek težje, ko bi ne nastal zastop jeseni. Posledice zastopa v tujškem prometu se pa bodo pokazale najbolj seles letos. Bojimo se, da bo najbolj prizadeta Slovenija.

Kakor vselej v nemirnih časih, je prislo do hudih motenj na denarnem trgu tudi lani. Zaradi splošne nezanestivosti se zdaj denar se ne vraca v denarnine zavode, kakor se je po predloški septemborskem križu. Denarni vlog je bilo ob koncu leta nekoliko manj kakor predloškim, število delavnih zavodov pod zaščito se je pa povečalo.

Izgledi spričeo vsega tega nikakor niso ročnati. Preveč je že neznan, da b. lahko brez tveganja napovedati, kako se bo razvijalo gospodarstvo letos. Pri nespremembenem mednarodnem položaju se nam sicer ni treba batiti posebnega posteljjanja.

Nikakor pa tudi ni izgledov na zboljšanje Industrijske delavnosti se ne bo mogla povzeti v splošnem, če smo se tako optiščeni.

Izboljšati se tudi ne more zo zunanjini trgovini: lahko se sicer se znameno poveča izvoz nekaterih vrst blaga, a ne brez škodljivih posledic na notranjem trgu.

Cene se še niso ustale, čeprav se zelo blago ne podražuje več tako sunkovito draginja pa bo zavrla konzum, a upravljeno se bojimo še drugih slabih posledic. Nikakor ni brez pomena, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu. Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko slabih znakov, nam je tem potrebeniški pogum — bolj kakor prazen optimizem. Slaže čas je treba prečivati v splošnem, veliko delo je namreč opravil prostovno-kulturni odsek. Nikakor pa ne bremeni, da se je zaposlenost v Sloveniji v drugem mesecu vojno zelo zmanjšala in je ne moremo prispeti zgolj rednemu jesenskemu zastopu.

Toda prav zaradi tega, ker nas plati toliko

Učenjaki in očividi o potresnih katastrofah

Seizmologi in geologi gledajo na potrese stvarno in vedno samo kot na činitelje svojih računov

Ves svet je z grozo bral poročila o strašnem potresu v Turčiji. Pravzorni privrženci raznih sekci so že govorili, da se blizu kozmični prevar v njim sodni dan. Seismologi na opazovalnicah v Evropi, Angliji, Ameriki in Aziji so pa mirili ljudi, češ da ni nic hudega kakor jih mire ob vsakem izbruhu ognjenikov. Seismologi steči z zanimanjem zasledujejo periodično naraščanje vulkanskega delovanja in potresa na zemlji, ne razburajo se pa ne. Ne smemo namreč takoj misljiti, da bo konec sveta če se zemlja tu ali tam zamaja in stresne. Nevarnost konca sveta preti v zadnjih stotisočih letih. Tisočletja ne pomenijo v zgodovini zemlje nič.

Tako približno tolajijo seismologi ljudi in pravijo: Nekej podobnega smo pričakovali. S tem smo morali računati po katastrofi v Biharu v vzhodni Indiji. Tam je potres 15. januarja 1934 razdeljal 12 mest. Zemeljske plasti se pa takrat niso dovolj sprostile. Moral so nastati še hujši potresi epicentri neposredno pod površino zemlje. Če pripisujemo to solnčnim pogram ali drugim pojavitvam v vsemirju, nekako je to vse to gotovo neposredno ali posredno v zvezi. — Izbruh vulkana na Avustinovem otoku na Aljaski, potres v Tačiu na Formozu, povečano delovanje Solfature blizu Vezuva, izbruh pare v Du-

kumbani v Južni Afriki, bruhanje plamenov iz brezimskih gore pri Chanchory v Prednji Indiji in lani v februarju v Chile.

Naj bo groza večja ali manjša nego je bilo razdejanje Messine 1908, naj najde smrt več ali manj ljudi, kakor takrat, ko je končal žareči dih vulkana Mont Pelee na otoku Martinique 1. 1902 v desetih minutah 30.000 ljudi in tudi če ne govorimo o strašni tokilki noči 1. 1923 seismologi in geologi gledajo na te katastrofe stvarno in vedno samo kot na činitelje v njihovih računih. Slike groze in razdejanje so vedno enake. Če citamo pripovedovanje očividev iz Tokia ali Messine, z Martinique ali Quette, povsod so ljudje drveli v cerkev, ki so tako nato nad njimi porušile, da je bilo žrtev še več kakor bi jih bilo sicer.

Bil sem na poti domov, svojo hišo sem že videl pred seboj. Kar sem začutil kako se je zemljata zemlja pod meno. Videl sem, da sta hotela moja dva otroka planiti iz hiše, videl sem svojo ženo pri oknu, kjer je prestrašeno kricala, v naslednjem trenutku se je moja hiša zamajala. In od neje je ostal samo kup razvalin, nad katerim se dvignil oblak prahu. Včeraj sem od kopal svoja mrtva otroka in ženo... .

Zdelo se je, da je postal ozračje vijolčasto. Od vseh strani so švgiali bliški. Bilo je kakor da so vsi oblaki elektrizirani in da jih dviga ogromna sila. Trušč, ki je na-

stal tako nenadoma, je bil tako mogočen, da sem za nekaj dni oglušil. Pot me je obil po vsem telesu. Misil sem, da sem zbolel ali zblaznil. Solnce se je zatemnilo. In naenkrat sem zasišal krike iz kaosa okrog sebe. Moja duša je bila strašno pretresena, čeprav še nisem vedel, kaj se je zgodoval. Jel sem kritični in naenkrat sem glasno zahteval.

Eno pripovedovanje očivida strašnega potresa izvira iz Messine, drugo pa iz katastrofe vulkana Mont Pelee. Neeno, ne drugo se prav nič ne razlikuje od potročil, ki so prispevali v Evropo iz Beludžistana. Prav lani smo pogosto slišali, da stoje pručevanje potresov pred velikimi odkritiji in da bodo mogli učenjaki v kratkem time elementarno katastrofo napovedovati. Učenjaki spuščajo v globoke rove občutljive instrumente, da zabeležijo najmanj še tresljaje zemlje pod njeno površino. Noben potresomer bi teh tresljajev ne moregel zabeležiti. Znano je namreč, da sledi nadzemne katastrofe podzemnih.

Znanost je na tem polju zadnje čase sicer zelo napredovala, vendar pa učenjaki še manjkojo izkušnje. Zato svoje delo z vso vremenu nadaljujejo. Tradicija je v tem, da nastajajo prav zdaj izbruh prastarih ognjenikov, ki so cela desetletja ali stoletja mirovali. Izbruh nastanejo še preden so jih mogli učenjaki napovedati.

na Izprememba vrste pojavlja. Teorija o mutaciji pa ne pojasnjuje v polni meri nastanka vrst. Najteje je pa vprašanje, zakaj je sploh prišlo do višjega razvoja. Tu se večina učenjakov nagibuje k naziranju, ki ga zagovarja že Wirthov, da je neka ziviljenjska sila, delujoča skrivaj.

Ekspedicija po Escalantovih stopinjah

Iz arizonskega mesta Winslow se je napotila oziroma velika ekspedicija, ki gre po sledovih izseljenske skupine španskega duhovnika Silvestra de Escalante. Escalante se je napotil l. 1776 iz Arizone v Monterey na kalifornijski obali, toda po 23 dneh snega, dežja in mrzljih viharjev se je vrnil. Do kam je prišel, ni znano. Samo zemljeveld enega izmed udeležencev ekspedicije kapitana Miery v Pacheco, izdelan v grobem potezah l. 1778, kaže približno smer poti, ki jo je ubrala ekspedicija.

Sedanjega ekspedicijo vodi neki Baldwin iz Salt Lake City, star mož, ki je v mladosti risal zemljedeve za ameriško zemljepisno društvo. Leta 1884 je našel v puščini, v skalo vklesano letnico 1776 pod njo pa španski napis. Za letnico se je zanimal zato, ker se je ujemala s proklamacijo neodvisne Amerike in tako je obvestil o svojem odkritiju svoje predstoinike. Nedavno je Baldwin čital v listih, da se pripravlja ekspedicija po Escalantovih sledovih. Priglasil se je s svojim odkritjem in izkazalo se je, da kraj, kjer naj bi bila po Baldwinovem preprincanju dočinka skala z letnico, odgovarja kraju na Mierovem zemljedevu, kjer je Escalante s svojimi ljudmi taboril. Znanstveni vodja ekspedicije je predsednik zgodovinskega oddelka na kalifornijski univerzi dr. Bolton, znani strokovnjak za špansko ameriško zgodovino. Nekatere dele Escalantove poti je dr. Bolton že prej raziskal.

Pogoste bolezni

Moderna zdravniška veda posveča vedno več pozornosti raku in sladkoru bolczu. Rak v grlu, ce da je zdravniki pravocasno ugotoviti, se da ozdraviti z obsevanjem pod pogojem, da je obsevanje z radijem pravilno. Radij polagajo zdravniki neposredno na obolelo mesto v zlatih skaticah z drobnim aluminijevim filterom. Zdravljenje sladkorne bolezni z insulinom traja zelo dolgo, ker je treba insulin stalno vibriravati. V tem pogledu si zdravniki prizadevajo odkriti insulin, ki bi delj časa učinkoval, da bi ne bi treba toliko injekcij.

Tropične bolezni

V posebnih izmenjavi med človeškim telom in nosilci bolezni stoji zdaj v ospredju vprašanje tako zvanega nemega okuženja. S tem so mišljeni primeri, da se človeško telo okuži, da pa ne oboli. Pri tropičnih boleznih, kakor je tropična mrlzica je to vprašanje eno najvažnejših. Zlasti ameriški zdravniki neprestano razpravljajo o njem. Za nas je to vprašanje važnejše pri malariji, proti kateri je izdelala nemška medicina doslej najboljša zdravila kakor sta atebriin ali plasmochin. Rešitev tega vprašanja je pa važna za preventivno zdravljenje.

V berlinskem tečaju se je govorilo tudi o alergiji ali preveliki občutljivosti nekaterih ljudi na nekatere snovi, ki se pojavljajo v kožnih ekszemih. Dosej neznanosti v te alergiji so po izjavi nekega nemškega raziskovalca tako pojasnjeni, da lahko po njih v mnogih primerih ugotovimo sodelovanje nosilcev bolezni. Tako imata nešminka hemoterapija že pri rokah nemara najnaučinkovitejša zdravila in sicer proti gnojenju v sopilih. Neki švicarski znanstvenik je pa dokazal, kako lahko pri poapovnju žil iste hranično prožne z dihalnim vajami tako da se troske ne moreno tako lahko nabirati na njihovih stenah.

Glede na važnost, ki se pripisuje zdaj nauki o dednosti, je treba omeniti tudi odnos moderne medicine do darvinizma. Ta nauki je dobil novo oporo v dejstvu, da so učenjaki zdaj ugotovili nastanek novih vrst. Na drugi strani je pa z naukom o dednosti dokazano, da se pridobljene lastnosti ne pododejajo. Prof. Ašov trdi, da se v manjših izpremembah dednega sestava v tako zvezanih mutacijah in v zvezi z govorimi vplivi podnebja ali prehrane počas-

E. C. Bentley:

24

— Od kod ste jih pa fotografirali? Kaj vse to pomeni? — je vprašal Cupples presenečeno.

— Našel sem jih na notranji strani okna na levi strani spalnice gospa Mandersonove. Ker nisem mogel varno prenesti okna v žepu, sem ga zapelek zadaj s trakom črnega papirja in ga fotografiral. Skledica je iz Mandersonove sobe. To je skledica, v kateri je ležalo usodne noči njegovo umetno zobjanje.

— Saj to vendar niso odtisi Mabelinih prstov?

— Mislim, da ne, — je odgovoril Trent. — So dvakrat večji, nego bi jih mogla napraviti gospa Mandersonova.

— Torej so to odtisi prstov njenega moža?

— Morda. Videli bomo, če še enkrat naletimo na nje. Mislim, da se bo to zgodilo. — Trent je tisto živžgal, toda bil je zelo bleš. Odmašil je drugo stekleinčico, v kateri je bil fin črn prasek. — Vzemite v roko papirja — tako. — Fantiček vam pokaže

S kleščicami je previdno prijet iz koledarja izstreljeni lističi in ga pritisnil k drugemu lističu, da bi ga preizkusil. Na njem ni bil odtisov. Potem je nasul malo pudra na eno stran papirja, ga obrnil in potresel s pudrom še drugo stran. Končno je stresel s papirja pudar, kar se ga ni bilo prijelo. Listek je potem molče pokazal Cupplesu. Na papirju so se čisto jasno črno na belem pokazali isti odtisi prstov, ki jih je bil že videl na skledici in na plošči. Vzel je skledico in jih primerjal. Trent je obrnil papir.

Na drugi strani je bila črna kopija odtisa palca, ki je bil rjavo odtisnen na skledici.

— Isti človek, — je dejal Trent in se kratko zasmehal. — Slutil sem, da bo tako. Zdaj vem to.

— Stopil je v oknu in ga odpri. — Zdaj vem to, — je ponovil tisto, kakor da govoril sam s seboj. Njegov glas je bil trpek. Cupples, ki ni ničesar razumel, ga je nekaj časa debela gledal.

— Niti pojma nimam, za kaj gre tu, — je dejal končno. — Slišal sem že zelo mnogo o odtisih prstov in bil sem radoveden, kako dela z njimi policija. To je izredno zanimivo, toda bogome, ne morem razumeti, kaj imajo ti odtisi skupnega s tragično Mandersonovo smrtno.

— Obžalujem, Cupples, — ga je prekinil Trent in stopil hitro k mizi. — Ko sem začel to zadevo preiskovati, sem hotel, da bi sledili vsem podrobnostim. Ne smete misliti, da dvomim o vaši iskrenosti, ko porečem zdaj: Nekaj časa moram zdaj molčati, morda bom sploh molčal o tej zadevi za vedno. S tem hočem reči: naletel sem na nekaj, kar bi imelo žalostne posledice za nekoga tu, — ozrl se je s trdim pogledom na Cupplesa in udaril s pestjo po mizi. — To je zame strašno. Doslej sem upal proti svojemu preprincanju, da sem v znotru. Morda sem res še v zmoti glede svojih zaključkov. Samo ena pot je, da pride doma in moram se odločiti za njo. — Kar se je zasmehal, ko je ozril Cupplesov presenečeni obraz. No, ne bom več trajčen. Povem vam vse, čim bom mogel. Nisem pa še niti na polovici poti.

Primaknil je k mizi enega tistih naslanjačev, ki je bil tako hud na nje, in pripravil se je, da bi si temeljito ogledal slonokoščeni nož.

VIII

Gospa Mandersonova je stala pri oknu v svoji sobi in gledala, kako zunaj prsi iz megle, ki je bila zagnjena krajino. Nebo je bilo brezupno sivo.

Nekdo je potkal na vrata. Gospod Trent vprašuje, ali bi mogel govoriti z njo. Opravuje se, da jo moti tako zgodaj, pravi pa, da gre za zelo važno zadevo. Prikimal je v znak soglasja in stopila k zrcalu, ki je pokazalo postaran obličje. Ironično je pokimal z glavo svoji podobi v zrcalu in se obrnila k vratom, skozi katera je vstopal Trent.

Takoj je spoznal, da se je nekam čudno izpremenil. Poznalo se mu je, da vso noč ni spal, obenem je pa spoznal, da skriva pred njo nekaj, kar se ni ujemalo z njegovim običajnim humorjem, nekaj, kar ji ni bilo prijetno.

— Ali morem takoj govoriti o stvari? — je vprašal. — Ob dvanajstih odhaja od tod včak, pa se ne morem odpeljati, dokler ne uredim nečesa, kar se tiče samo vas, gospa Mandersonova. Delal sem mamo vse noč, ves čas, kar mi ga je ostalo, sem pa porabil za razmišljanje. Ne vem, kaj naj storim. — Zdite se mi zelo utrujeni, — je odgovorila prijazno. — Ali ne bi sedel? Tu je udoben naslanjač. Seveda vas ubija vaša težka naloga in vaše poročevalske poslanosti. Kar vprašajte me, kaj hočete vedeti. Gotovo ne boste tega bolj otežkočali, nego je potrebno. Ko sem slišala, da morate govoriti z menoj, sem takoj vedela, da me boste izprševali.

Skok skozi okno*

ROMAN

— Ali hočete poslušati kratko predavanje o steklenih skledicah? Če vzmete skledico v roke, zavesti na nji vaša roka sledove, ki se navadno ne vidijo, ki pa ostanejo na steklu več dni ali celo več mesecov. Ohranijo se sledovi koncov vsačih. Človeška roka je vedno nekoliko vlažna, tudi če je umita, a včasi, recimo v trenutku velikega strahu, je celo zelo vlažna. Taka roka zapusti sled na vsaki hladni plošči. To skledico je vzel nekdo v roke, ko je imel zelo vlažno roko. Raztresel je zopet malo pudra. — Tu na drugi strani teme palec — odtisi so vsi zelo dobr. Govoril je tisto, toda Cupples je opazil, da je od razburjenja preblel. — Tole je kazalec. Gotovo vam ni treba pojasnjavati, da ima čisto posebne kroge. Tole tu je enostavna mreža z ognjiščem in petnajstimi krogovi. Vem, da jih je petnajst, ker imam prave odtise na plošči. Poglejte, — dvignil je fotografko ploščo proti svetlobi zahajajočega solanca in pokazal s svinčnikom na njo — lahko se prepričate, da so isti. Lahko razločite razdelitev tega grebenčka. Poglejte tole brazgotinico v sredini. Tu je tudi. Tu je cela vrsta značilnih znakov, o katerih bi izvedenec prisegel, da so odtisi na skledici in odtisi, ki sem jih fotografiral, isti.

odlok je prišel tudi pred občinski svet, kjer se je vnela burna debata in končno je bila prepoved preklicana toda samo z vedno dveh glasov. V državi Virginiji so bili pa bojni praktični iz zmislili so si: Ce se hočajo ljudje kopat naj se kopljajo.

samo davek morajo plačati. Tako so obremenili vsako kopalno kad z davkom 20 dolarjev, kar je pomenilo za takratne čase zelo mnogo. V Bostonu se je pa smeli kopati clovek samo, če mu je to izrecno predpisal zdravnik.

Znanost brez moći proti prehladu

Samo zdravo telo more človeka obvarovati neprijetosti prehlada

Odkar je Leeuwenhoek odkril pod svojim doma izdelanim mikroskopom drobna telesca, nazvana bakterije, si veda prizadela odkriti tudi povročitelja navadnega prehlada. Toda vse njeni prizadevanje je zmanjšalo. Učenjaki so skrbno proučili vse zarodek, kar so jih mogli izolirati in končno so prisli do zaključka, da povročilo nekaj nevidna snova ali zarodek, ki ga pa niso mogli odkriti, ker gre tudi skozi najfinje filter.

Toda narava je dala človeku najpopolnejši obrambni sistem tudi proti temu najmanjšemu škodljivcu. Kot prva obrambna črta, na katere naleti m'kroskopski napadalec, ko gre svojo pot v človeško telo so dolge trde diake rasteče v nosni votlini, znane pod latinskim imenom vibrissae. Te diake so prepletene in tvorijo filter, zadržujejo vse večje delce, ki bi mogli škoditi. Izločki nosne sluznice je zelo važno naravno orzje. Narava skrbi za to, da ga je vedno dovolj. Smrkely se pa ne more uspešno bo-

rati proti našim škodljivcem, če je zrak, ki ga vdihavamo, presuh, tako da sluznice ne more normalno delovati. Presuh zrak imamo navadno v preči zakurjeni sobi pozimi. Pomagati si moramo tako, da postavimo v sobo skledo ali vedro vode, da pa zrak večkrat izmenjamo.

Tretja nosna utrdja je ogromna množina nevidnih diaklic, rastečih iz nosne sluznice. Te diaklice so v neprestanem ritmičnem gibanju in vodijo kar kar prometna straža vsakega neljubega vsljencev prav do konca, k

Veliko je bogastvo v naših vodah

Blizu 6 milijard din kapitala, ki ga nepremišljeno uničujemo

Ljubljana, 13. januarja

Premalo se zavedamo, kako veliko gospodarsko vrednost ima pri nas ribarstvo in kako velik kapital je v naših vodah, četudi jih izkorisijo samo ribiči. Zato tudi nihče ne posveča dovolj pozornosti unicevanju rib v naših rekah. Odkar so se razvila ob naših rekah večja industrijska podjetja, je ribarstvo začelo naglo nazadovati. Nekajkrat je bilo že ugotovljeno, kako veliko škodo je povzročalo onesnaževanje rek in zaradi tega je bilo tudi že nekaj zanimivih procesov, vendar se zdi, da ribarstvo pri teh vodah nima več bodočnosti. Ob tej priliki navajamo nekaj zanimivih številk v zvezi z našim ribarstvom, zbranih v našem najnovejšem spisu — in najbrž tudi najpopolnejšem — o ribah; ta spis je napisal prof. R. Bačar kot dopolnilno Erjavčevemu zbranemu delu »Domäce in tuge živali« v 4. zvezku. (Uredil dr. A. Sodnik, založila Jugoslovanska knjižarna.) Spisov o naših ribah je sicer že precej, vendar doslej še ni bilo nobenega, ki bi zajel svin tako vsestransko. Razprava, pisana sicer razumljivo, v prikupnem slogu in lepem jeziku, obsegata 162 strani osmerke in je torej knjiga zase, čeprav je vključena v Erjavčeveto delo kot sestavni del Erjavčevega spisa.

Naša država je obmorska in ribarstvo bo imelo morda še lepo bodočnost. Množe države so tako navezane na ribarstvo, da bi njihovi narodi brez njega ne mogli živeti. Pri nas ribarstvo sicer se ni takoj razvito, vendar nam kažejo številke — ki jih navaja prof. Bačar v svojem spisu —, da spada med pomembne gospodarske stroke. Morsko ribarstvo donaša na leto 70 do 90 milijonov dinarjev, a sladkovodno približno prav toliko. Reke v naši državi dajo na leto okrog 4 milijone kilogramov rib, jerter in ribnik tudi toliko, morje pa 10 milijonov kilogramov. Razen tega, da je precej velik konzum rib v državi, jih tudi mnogo izvazamo, na leto v vrednosti nad 40 milijonov dinarjev. Ce računamo, da so naše vode kapital, ki se obrestuje samo s 3%, je v naših vodah 5 do 6 milijard kapitala.

Se mnogo večje koristi bi pa lahko imeli od ribarstva, če bi ga izpolnili smrtno, mu posvečali primerno pozornost in učinkovito začetki gojenje rib. Zdaj so naše vode še vedno kolikor toliko mrtve kapital, Unostevati bi moral, da ima tudi športno ribištvo veliko gospodarsko vrednost v deželah, kjer so ustvarjeni pogoji za tujski premet korak v Sloveniji. Toda športno ribištvo, ki bi lahko privabljalo k našim krasnim jezerom in rekom zlasti na Gorinskem in tudi na Dolenjskem vzdolj Krke številne letovišča, se pri nas še ni razvilo.

Bratu Francu Kemru v spomin

Bil je neumoren, vzoren glasbeni učitelj in značajan mož

Novo mesto, 11. januarja

V Novem mestu je bil na den sv. Treh Kraljev ob veliki udeležbi občinstva pokopan glasbeni učitelj novomeškega Sokola br. Franc Kemr. Počutnji je bil neumoren v svojem poklicu in vester učitev svojemu gojencom. Ravno po končani orkestralni vaji v Sokolskem domu, ko je hotel opreti vrata kuhinje, kjer se je mudila njegova soprona, restavraterka v sokolski kletti, ga je zadela sčena kap, ki mu je stila plodiono živiljenje.

Pokojni Kemr, star 59 let, je bil rodom Čeh, doma iz Kladna. Zaradi velikega zanimalja in talenta, ki ga je kazal do glasbe, se je ves posvetil temu poklicu. Še kot mladenec, star konjci 16 let, je zapustil očetovo dom in odšel v Trst, kjer je bil 1. 1907 sprejet v vojaško gospodino šolo. Zaradi svojih odličnih sposobnosti je ostal na šoli še po končanem studiju, dokler ni priso useljen leta 1914, ko je tudi omoral edinični polku v Galicijo in Kasnejevi v Tirol. Po vojni se mu je našla domovina na takoj priljubila, da se je prijavil v jugoslovensko vojsko. Takrat je iskal sposobne go kenteke za golbo dravskih divizij, sedaj že upokojeni znani glasbenik in dolgoletni kapelnik godbe dravskih divizij dr. Čerin ki je mladega in simpatičnega moža tudi takoj sprejel v zbor. Kasneje, ko je dal slovo vojaški godbi, je nastopal pri orkestru v naši operi v Ljubljani. Ob zvoku njegovih strun pa se je zahvaloval v kavarni »Emonček ljubljansko občinsko«.

K. P.

Le Šoštanja

Pogreb dr. Frana Mayerja. V sredo popoldne je nastopal dr. Fran Mayer, odvetnik in dolgoletni šoštanjski župan, svojo zadnjo pot. Pri njegovi vili se je zbrala velika množica ljudi. Poleg starih mestov in okolčanov so priheli na pogreb tudi starih pokoj kovit stanovski tovariši sibil in daleč. Prisli so prijetljivi in znanici iz Celja, Ljubljane ter njegovi ožji rojaki, Sevnican. Ob treh urah so združeni pevci zapeli žalostno nakar je dr. Mayer krenil ob veličastnem

no zbadali. Ena izmed mladih žen je priščnoma veneto. Če bi vprašali mene po mnenju bi vam odpovedala, da je kino zmanjšano okolje.

— Meni so zopet simpatični vsi ljudje ki jih vidim tu — je udgovoril Terray smej se in se ozri po gledališču. In tedaj je opazil v nasproti loži krasno, polno razvezlo ženo.

Terray je pomislil: To je končno zopet enkrat prava žena. In nasmehnil se je. — Moji prijetljivi bi zoperi rekti, da ne spomenim v našo dobo. Ženo, ki ima krasna ramena in hrbot, vrat ki ne straši s kostmi in eteoč, poln obraz, je gotovo prijetno pogledati. Neumno je trdit, da ima človek zastarela nazore, če mu je všeč žena ki ni suha kakor trska.

In Terray se je načelal ob tem pogledu. Dame je sedela v ospredju loži kraj druge dame, za njima pa dva gospoda. Terray ni bil posebno pozoren do dam v svoji loži. Toda k sreči sta neprestano kramljali, tako da se je lahko povsem nemoteno posvetil lepi nezanki v nasproti loži... Bi je zares izredno mikavka.

Kar so ugasnile luči. Začelo se je prvo dejanje. Terray je postal dami zadnji pogled, kar da hoče reči: Oprostite, da vas zdaj zapuščam, toda oditi moram.

Terray je sedel udobno v ozadju lože da bi mogel pazljivo slediti igri. Saj vendar že veste, da je bil velik ljubitelj gle-

spremstvu na svojo poslednjo pot. Razvili se je dolg žalni sprevod, kakršnega v naši dolgi že dolgo ni bilo. Ob odprtrem grobu so se od pokojnika poslovili z gorovsco predstojnik g. Potocnik, sreski načelnik dr. Hrašovec in župnik g. Gril. — Blag spomin dr. Franu Mayerju!

— **Obenz zbor Cebelarskega društva.** Pred dnevi se je vršil redni občni zbor Cebelarskega društva za Šoštan in okolično. Naši cebelarji so na občnem zboru pretresali vsa vprašanja, tičoda se izboljšanja in razširjenja cebelarstva. Ugotovili so tudi, da je bila lanska letina že precej napokljena cebelarstvu, ki se je tudi kot gospodarska panoga močno uveljavilo. Pri volitvah je bil izvoljen tale odbor: predsednik in Lesjak Jurij, podpredsednik Melanšek Ivan, tajnik in blagajnik Plaskan France; odborniki: Pečovnik Jože, Napotnik Ivan in Dobnik Stefan.

— **Sprememba na meščanskem šoli.** Strokovna učiteljica na tuk, meščanski šoli ga Karla Kirar je bila premeščena v Maribor. Na njeni mesto je prišla gde. Olga Pušča iz Ljubljane.

Lepa prireditev planincev

Novo mesto, 10. januarja.

Novomeški SPD, ki marljivo zbirajo sredstva za zgraditev lastnega planinskega doma na Gorgancih, je v soboto zvečer predio v Sokolskem domu prisrčno planinsko zavabovo. Prireditev je dosegla v vsakem pogledu naravnost stojan in uspeh. Velika dvorana je bila za to tradicionalno prireditve posebno okusno okrašena. V dvorani so bila postavljena naravna drevesa, pri katerih je bila raznovrstna planinska oprema, ki mučila po 20. je občinstvo do zadnjega kotička napolnilo vse prostore velikega Sokolskega doma, kjer se je vršilo ob zvokih godbe novega godbenega društva veselo planinski ravanjan, ki se ga je udeležilo staro in mlado. Za uvod je godba zazgrajila F. Ogrličev pesem »Na Gorgancih«, ki jim je avtor posvetil celih osem zbranih kitic, od katerih navajamo zadnjo:

Ko v vrhov Gorjancev gledam
bistre Save triglavski raj,
pozdrav z Dolenski ti posljjam,
veselo pesem čuj še zdaj:

Na Gorjance —

Tudi pes se je vršil ob igranju te pesmi, ki nas je spominjal na melodijo nekaterih znanih koroških pesmi. Obisk je bil zelo velik. Zlasti mnogo je bilo gostov, ki so prišli iz Krškega, Kostanjevice, Črnomlja, Metlike, Št. Jerneja, Trebnjega, Toplice in drugod. Kljub veliki udeležbi pa smo opazili neko vrzel. Prireditev se ni udeležila večina naših trgovcev. Vsi udeleženci so se izvrstno zabavali, brez tiste mučne tesnobe, običen v navadnih športnih obiskih, kar je dalo prireditvi še poseben izraz svobodnega kretanja, ki kraljuje v naših planinah in gorah.

Iz Škofije Loke

— **Ob vstopu v novo leto.** Kakor dosedaj vam hoče ostati »Slovenski Narod« tudi v bodoče najboljši hišni prijetljivosti, ki vas bo seznanjal sproti in točno o vseh dogodkih v tujini in doma. Škofječani moramo priznati, da je »Slovenski Narod« edini slovenski dnevnik, ki obvešča svoje čitatele dnevno in sproti o vseh važnejših dogodkih v našem območju. Vprav zato ga moremo vsem našim čitateljem najtopleje priporočiti! Oni, ki so na listi že naročeni, naj jim prihaja na dom, tudi v bodoče, oni pa, ki lista še nima, naj stojijo v krog njegovih naročnikov in prijetljivje Mesečna naročna 12 din je tako nizka da nič v primeru z razvedrilom, ki ga ima človek, če dobiva vsak dan zanimiv list. Sedaj, ob vstopu v novo leto, je kakor na laž čas da nakaže upravno naročino in da postanete naš naročnik! Akcije, ki jih potem velja tu geslo: zvestvo za zvestvob! Vsa pojedina daje radi voje tudi Škofječki poročevalci.

— **In predpust?** Nekaj prireditiv bo! Preveč menda ne. Na Svecico bo po dolgem času zopet velika lovska veselica, ki jo priredejo gorenjski lovci v vseh prostorih Sokolskega doma. Isteč dne bo v Škofji Luki občni zbor lovskega društva Drugač v zvezredlični predstavi pod imenom »Tisoč in ena noč« pa bo tradicionalna Sokolova maskarada na pustno nedeljo.

— **Drugi loški večer.** Kakor prvi, tako je tudi drugi loški večer v sredo ohranil svoj znanstveni pomen. Predaval je v ljudski šoli pred številnimi poslušalcami vsečiljski profesor dr. France Stele o umetnostnih zakladih Škofje Loke in njenega ožjeva območja. Vsebinsko globoko predavanje je zbulido veliko zanimanje. Predavanje se udeležili tudi delavski krogci. To moramo zabeležiti s posebnim veseljem. Otvoril in zaključil je loški večer predsednik Muzejskega društva dr. Pavel Blaznik. Tretji loški večer bo za veliko noč.

— **Nasi mizirji delajo.** V nedeljo dopoldne je bil zaključen na ljudski šoli mizarski tečaj, ki se ga je udeleževalo 21 mojstrov v pomočnikov. Tečaj je vodil predsednik dr. Franec Kregar, ki je obdelaval s tečaj-

K. P.

no zbadali. Ena izmed mladih žen je priščnoma veneto. Če bi vprašali mene po mnenju bi vam odpovedala, da je kino zmanjšano okolje.

— Meni so zopet simpatični vsi ljudje ki jih vidim tu — je udgovoril Terray smej se in se ozri po gledališču. In tedaj je opazil v nasproti loži krasno, polno razvezlo ženo.

Terray je pomislil: To je končno zopet enkrat prava žena. In nasmehnil se je. — Moji prijetljivi bi zoperi rekti, da ne spomenim v našo dobo. Ženo, ki ima krasna ramena in hrbot, vrat ki ne straši s kostmi in eteoč, poln obraz, je gotovo prijetno pogledati. Neumno je trdit, da ima človek zastarela nazore, če mu je všeč žena ki ni suha kakor trska.

In Terray se je načelal ob tem pogledu.

Dame je sedela v ospredju loži kraj druge dame, za njima pa dva gospoda. Terray ni bil posebno pozoren do dam v svoji loži. Toda k sreči sta neprestano kramljali, tako da se je lahko povsem nemoteno posvetil lepi nezanki v nasproti loži... Bi je zares izredno mikavka.

Kar so ugasnile luči. Začelo se je prvo dejanje. Terray je postal dami zadnji pogled, kar da hoče reči: Oprostite, da vas zdaj zapuščam, toda oditi moram.

Terray je sedel udobno v ozadju lože da bi mogel pazljivo slediti igri. Saj vendar že veste, da je bil velik ljubitelj gle-

niki predvsem kalkulacijo za pohištveno inžinirstvo. Tečaj se je vršil med božičnimi počitnicami, vsaki dan po tri ure zvečer. Udeleženci so prihajali tudi dobro uro daleč v solo. Uspeh tečaja je odličen. Ob zaključku, ki so se ga udeležili tudi nastavniki na obrtni nadaljevalni šoli, sta spreverovali g. Kregar in imarski mojster Oblik, ki je vodil skupno z Peterjem vse priprave za tečaj.

— **Srebrna cigaretna doza,** moška suknja, poročni prstan in oglavna ruta — vse to se dobri pri hišniku Sokoškega doma! To je bilo najdeno pri čiščenju doma.

Iz Kranja

— **Tekme v smuku in slal. s Sv. Jošta.**

Smučarski klub »Poljanec« priredil v nedeljo 14. t. m. klubovsko tekmovanje v smuku in slalomu z začetkom ob pol 11. uri dopoldne. Skupni odhod članstva bo ob pol 10. uri zbirališču na savskej mostu. Zaradi tehničnih ovir odpadelo tekmo v teku in skokih. Ker bo to po daljši dobi prva večja smučarska prireditev v bližini Kranja, odbor vladljivo vabi na tekmo občinstvo, ki bo imelo redko priliko videti domače tekmovevale v napetih smučarskih disciplinah.

— **Telefonika drogove so podrla.** Z napeljavo zamejških in zračnih kablov po gotovih delih mesta so ostali sedaj prosti vodi nepotrebni. V začetku tega tedna so odstranili zice z drogov, sedaj pa odstranjujejo še drogove, ki so služili dosedaj tudi za reklamne »kloske« vseh mogičnih plakatov. Ko bodo odstranjeni vsi drogovci bo treba misliti tudi na kioske, ki bi jih bilo treba postaviti na primerne mesta.

SOKOL

— **»Pesem s cest« na sokoškem odru v Zgornji Šiški.**

Kot svojo drugo premiero uprizori dramski odelki Sokola v Zgornji Šiški znano in že po raznih održih z uspehom igrano Šurekovo komedijo »Pesem s cest« v režiji brata Boga Križnarja. Je to res čudna življenja treh godev potepuhov, ki se preživljajo z igranjem po cerstah in krmeših sobi. Tri godev igrajo bratje Bogo, Janko in Miro, polcaj bo br. Marek, v vlogah ljubic pa nastopita s Mimoi in Sabino. Igra so bratje skrbno pripravili in uverjeni smo, da bo podobno kot »Deseti brat« ugajala domači publiku. Vabilo pa tudi okoličane, da nas obištejo. — Tudi sicer je državno delo v jubilejnem letu razgiban. Vsako nedeljo popoldne so doma obiskovani plesne vaje, v ponedeljek zvezred je članski sestanek, ki naj pripravi gradivo in listo nove uprave za jubilejno glavno skupino, ki bo v nedeljo, 21. t. m., ob 10. uri dopoldne.

— **Radioprogram**

Nedelja, 14. januarja.

8.00: Jutrnji pozdrav (plošč). — 8.15: Prenos cerkvene glasbe iz franciškanske cerkve. — 8.45: Verski govor (dr. Ciril Potocnik). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Citre in harmonika (ga. Dragica in g. Jane Kosirer). — 10: Nedeljski koncert radijskega orkestra — 11.30: Dobrobit z droblj (plošč). — 12.30: Poročila, objave. — 13: Napovedi — 13.02: Veseli kvartet in plošč. — 17: Kmeti: Kmetijsko gospodinjsko šolstvo pri nas (inž. Repansek Vitor). — 17.30: Popoldanski koncert Solodujejo: g. Mirko Premelj g. Pavel Šivic (spremljava) in kvartet mand

Zaščita otrok za primer vojne Bolje je biti vedno pripravljen kakor enkrat iznenaden

Ljubljana, 12. januarja
Marsikomu se je zdelelo čudno ko je bila na različnejša poročila o pripravah za pravno obrambo prebivalstva za primer vojne, o poskusnih zatemnitvah o na različne načine odborih o naznjanju nevarnosti o organizaciji gasilske službe o tehnično gradbeni službi o izdruštvenju in kemijski službi, ni pa čital ničesar ali pa le malo o posebnih pripravah za začetno otrok v vojnem času. Zaradi tega bi se mu morda zadelelo čudno in bi mislil, da se pri nas o tem nč ne misli, nč ne pripravlja. Toda temu ni tako.

Vnete priprave za začetno otrok v vojnem času se vrše pri nas že od meseca avgusta ko je bil izdan od ministra vojske in mornarice poseben pravilnik za začetno otrok, ki je točno določil, kdo je dolžan in kako je dolžan skrbeti za začetno otrok v vojni. Vsi tisti, ki so bili s tem pravilnikom pozvani da izvedejo organizatorične priprave za začetno otrok, predvsem pa Unija za začetno otrok, ki je po svoji iniciativi postala organ prist in oblastev, so se prilegli truditi, da čim prej izvedejo svoje delo. Številna predavanja nasveti staršem, popis otrok, ki ga je izvedla unija s svojimi kra-

jevnimi odbori ob podpori banske uprave in na njih občin, pričajo, da se vrši delo s kar največjo naglico.

To seveda še ne pomeni, da je vojna predurmi, toda vsak pametni in izkušen človek ve, da je bolje biti vedno pripravljen kakor pa enkrat iznenaden. Zadevni izkušni imamo na izbiru ne same iz pretekle svetovne vojne, mareč tudi od onih držav, ki se danes vojskujejo med seboj. Komu ni v opomin tragična in grozotna usoda varšavskih otrok? Unija za začetno otrok prosi zato slovensko javnost in v menu vseh onih, ki delajo za začetno mladega slovenskega rodu pred grozitvami vojne, da jih pri delu podpirajo z razumevanjem z dobro voljo z izvrševanjem in uvaževanjem vseh ukrepov, ki so bili v tem pogledu izvrieni. Unija bo stalno skrbela po svojih najboljših močeh da bodo javnost posebno na starši podrobno in ročno obveščeni o vseh pripravah. V kolikor bi doktorki hotel imeti kak no posebno pojasnilo v pogledu začetne otrok za primer vojne, naj se obrne na pristojni krajinski odbor unije na občino ali na Solo. Čim večja povezanost s starši in njihovo zaupanje sta pri tem delu kar najbolj potreben.

Povišanje železničarskih plač

Ljubljana, 12. januarja
Iz pisarne oblastnega odbora Združenja jugo-goslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev smo prejeli:

Konec decembra 1939 so objavili jugo-slovenski dnevni vest o zvišanju plač železničarjem z veljavnostjo od 1. januarja 1940. Napovedi so se glasile o 20% zvišanju prejmenkov vsemu železničnemu osebju in 9% zvišanju mezi železničnim delavcem. Te splošne napovedi so zavedle večino ne-površene javnosti v smoto če da bo površje plač železničarjem znašalo 400, 600 in celo do 800 din na mesec.

Zdaj, ko je zadevna uredba že izšla, smo z drugim odborom Združenja jugo-slovenskih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljani za svojo dolžnost, predčeli širši javnosti svoje ugotovitve in objavili slednje komunikate:

a) Z veljavnostjo od 1. januarja 1940 se priznava osebju eksekutivnih edicij (načrtova jih čl. 34 uredbi o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe)

20% k osebni dokladki kot izredni dodatek za čezurno in naporno delo bi Delavcem državnih prometnih ustanov 10% k osnovni dnevnic.

b) Povečanje pod 1. a) se ne daje zaradi porasta draginje in tudi ne vsem železničarjem, temveč se daje kot nagrada za čezurno in naporno delo zaradi velikega porasta prometa osebju eksekutivnih edicij. Uradnikom v Grupe navzgor po uredbi ta dodatek ne prideva bi. Povečanje pod 1. b) je smatrati kot površje nagrada zaradi splošno slabega materialnega stanja železničkih delavcev.

c) Površka ne bo deločeno nastavljeno osebje ministrstva za promet generalne direkto in njeni direktno podrejeni edicij, oblastnih direkci in kakor že navedeno pod 2. a) tudi ne uradnikom eksekutivnih edicij od vključno V. grupe na vse.

d) Koliko znača brutto novišek pri tistih učinkovitih, ki dobe dodatek, kaže sledenča tabela:

	I	II	III
	r a z r e d		
Uradniki VI. grupe	140.—	90.—	70.—
Uradniki VII. grupe	150.—	100.—	80.—
Uradniki VIII., IX., X. grupe in uradni. priprav.	155.—	105.—	85.—
Zvančniki I/I., I/II., I/III.	151.—	111.—	101.—
Zvančniki I/IV. in dnevničarji v. d. zv. I.	150.—	110.—	100.—
Zvančniki II/I.	147.—	112.—	102.—
Zvančniki II/II.	142.—	110.—	100.—
Zvančniki II/III. in dnevničarji v. d. zv. II.	137.—	105.—	98.—
Služitelji in dnevničarji v. d. služit.	115.—	95.—	90.—

b) Delavec (če delajo 25 dni na mesec) obrtniki in kvalificirani delavci od 71,50 do 159,50 din, polkvalificirani delavci od 63,25 do 107,25 din, fizični delavci od 55 do 88,75 din.

Iz prednjega stidi, da se dohodki posameznim železničarjem povečajo mesečno povprečno za okoli 100 din (od din 55 do 159,50 din). Okoli 5.000 železničarjev od

skupnega osebia državnih železnic sploh ne dobijo povsika.

Prosim, da vzamejo gornje na znanje po vsej trgovci, obrtniki in hišni posnemstki.

Ta komunikacija se objavlja po sklepku seje oblastnega odbora UJNZB Ljubljana z dne 2. januarja 1940.

Predsedstvo oblastnega odbora UJNZB Ljubljana.

Iz Slovenskih goric

Tekst položaj malih vinogradnikov. Ako pogledamo danes po vinogradnih krajih Slovenskih gorov, opazimo nevez razeznane, ki najobuteneje zadevajo male vinogradne kote, odvisne v glavnem od vinske trte. Vremenske nezgode v zadnjih letih in raznovrstne bolezni trte so znatno zmanjšale količino pridelka, ki pa kljub temu ni dosegel zadovoljive cene. Leni je bil vinski pridelek zaradi ugodnega poletnega in jesenskega vremena, kakovosten zelo dober in vsi smo prečakovali, da si bo tudi malini vinogradnik opomog, kar pa se ni zgodilo. Z gremkim občutkom moramo ugotoviti, da je vino že vedno po 4 din lter, v podeželskih gostinah pa po 14 in celo po 16 din. Naš malini vinogradnik se vprašuje, ali je sploh še vredno pečati se z vinogradništvom, ker nimam vinški izkušniki niti ne zadošča za nabavo potrebščin za obdelovanje, kje pa so davki, oskrbovanje družne itd. Pogest so primieri, da se mora malini vinogradnik zadrževati, ako hoče primerno obdelovati svoje vinograde in vzdrževati svoje družne. Nešteto, kar se je okupljalo malim vinogradnikom zboljšanje položaja, ko je slo za ljudske glasove, ko pa so bili i oddani, se je na objubje h to pozabilo. Od samih objub naš vinočnark in ne more živeti za to mu je potrebljena dejanska pomoc. V gospodarskem, kulturnem in narodnostenem interesu je, da se našemu vi-

nogradniku zlasti malemu, če prej prisloška na poroč.

Preprečite dobitiškarško meštarstvo. V zadnjem času cene po podeželju raznovrstno meštarstvo. Ugodna konjunktura za raznovrstno blago je napotila marsikoga pod pritiskom razmer, da se je oprivelj posredništva z nakupovanjem in prodajo, kjer je moglo v mnogih primerih si jajti postranski zas užek. To pa povzroča veliko gospodarsko skolo našemu kmettu in bajarju. Drogajo se pogosti primieri, ki meštar zasluži pri trgu vini z živilo nad enkratno višino lastnu plaćalnega denarja za živilo. Enako resorazmerje cen vlažni tudi pri trgovini z lesom in vinom, sadjevec itd. Sprito svobodnega posredniškega meštarstva se skorista na račun našega malega človeka meštarja, ki jim ni mar za njegov živilski obstanek. Te pijačke le izkoristijo kmetovo stisko v svoj prilog z organ ziranim znižanjem cen. Potrebno bi bilo da se tu nekaj ukrene. Oblastva bi naj uveljal stržno kontrolo nad meštarstvom in določila enotne cene vsemu pri trgovini v postev prihajajočemu blagu. Za prestopek pa bi se naj dolodne ostre kazni. Sporedno s tem pa je skrajno potrebno, da se organizira časni primeren nov sistem kmetijskega zadružništva, ki bi vnovčevalo kmetijske proizvode in ljudstvo oskrbovalo s potrebnim blagom. Tako bi se dal obvarovati naš kmet in delavec oderušta brezvestnih meštarjev.

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravlien: ZGODE BREZ GROZE

Klabund: PJOTR · RASPUTIN

Ravlien: ČRNA VOJNA

Thompson: SIVKO

Majerjeva: RUDARSKA BALADA

Brosirana knjiga stane 10.— din.

Vezana knjiga stane 15.— din.
ZALOŽBA »CESTAK«
LJUBLJANA — KNAFLJEVA UL. 8

Urejuje Josip Zupančič // Za „Narodno tiskarno“ Fran Jeran // Za upravo in inseratni del lista Oton Christof // Vsi v Ljubljani

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej Preklici, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglašev je treba priložiti znanko. — Popust za male oglašev ne priznamo.

Kokus tekači za hodnike in stopnišča v vseh barvan v zalogi pri SEVER RUDOLF, LJUBLJANA — MARIJIN 2.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 5.— Din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Poslušajte me!

Ce si lačen, se ne zmeni, kar k meni pridi, prav poceni jedna vsaka boš, se najdeš in napisil, saj pridomku Kuhamo ves dan, da se nasiti vsak zemljani.

Najboljša, prvovrstna vina iz stajerske dežele krasne, iz ljubljene Dobrješke naše, in še iz Dolnacitje prejasne, kamor sega domovina, napoljni Vam naše case — gostilna naša zagotavlja in goste ljubljene po-zdravila.

Vsi abstinenti in vsi žejni prepotrebni okreplila, ne prezrite naznanila:

V gostilni naši za 1 dinar je res dosti do naslade! Kar 2 deci prave oranže.

GOSTILNA

PRI LOVCU
Cesta 29. oktobra št. 24
vlogal Bleiweisove c. št. 2

50 PAR ENTLANJE

azuriranje vezenje zaves, perila, monogramov, gumbic, Velika zalog za perja po 7.— din. • Julijana, Gospodovska c. 12

4 L.

MIZARJI!

Iz zaloge v Ljubljani nudim:
1 kom rabljeno komb skobeljni stroj (Abrecht-Dicktenhobel-Maschine) 600 mm širine;
1 kom rabljeno „Elektrok“ tračno žago 700 mm, fabr. Klein & Stielert;

1 kom novo „Elektrok“ tračno žago 700 mm;

1 kom „Elektrok“ skobeljni stroj 600 mm s 1800 obrati, Domobrana, Železo-skobeljni stroj (Shaepung).

Dalje nudim za dobavo že v mesecu februarju:

po 1 kom trostranski skobeljni stroj (Dreiseitige-Schiffboden-Maschine) 400 in 500 mm širine za jermenski pogon;

po 1 kom univerzalni petkrat kombinirani mizarski stroj z vdelanimi elektromotorji 400, 450, 550 in 600 mm širine.

Velika izbira dozvez svedrov in splošno strojno orodja na za logi prvovrstne gaterske liste in krožne žage nudim v prvo vrstni kakovost.

Stroji za takojšnjo dobavo se na razpolago dokler traja za loga Ostali so namreč od v Ameriki namentene poštike.

Stroji so deloma tudi v pogoni in se ih pridruži v Franciškan

ski ulici št. 4.

Specjalna trgovina strojev

DOVŽAN IVAN
Ljubljana
TEL. 45-42

LOKAL ZA FRIZERJA
oddamo takoj v najem — informacije: Slograd, Vrtača 9
316

TRAJNO ONDULACIJO
s 6-mesečno garancijo, v moderni frizerji Vam napravi z najnovejšim aparatom za ceno din 50 — »Salon Merlak«, Sv. Petra c. 76
320

VSAKOVRSNO PODLAŠTVO
še vedno po starih cenah dobiava v moderni in solidni izdelavi tvrtka »Opravka« Celovska 50. Sprejemajo se naravnata 6 L.

MALI OGLASI
»Slov Naroda«

trgovina
stropni ospehi

ZAMIRZENJE VODOVODE
taki brez razkopaljanja zidu z električnim aparatom Avgust Cokert, Klepar, vodovodni inštaite — Gregorciceva 5 — tel 24-70. 8 L.

Brez posebnega obvest